

FLANDRA

STUDANTO

MONATA ALDONO AL
FLANDRA ESPERANTISTO

REDAKCIA ADRESO : HOVENIERSTRAAT 63, LEDEBERG apud GENT

DE TOEVOEGSELS — LA AFIKSOJ.

Achtervoegsels — Sufiksoj.

12. — « **end** ». Dit achtervoegsel is nog niet officieel, maar wordt toch ruim gebruikt. Het heeft de beteekenis van: wat moet gedaan worden. b. v.:

La infano estas punenda. — Het kind moet gestraft worden.

13. — « **er** ». Dit achtervoegsel noemt een deeltje waaruit iets bestaat. B. V.:

vuur — fajro; vonk — fajero; hout — ligno; splinter — lignero.

« er » wordt ook als stamwoord gebruikt: ero, erigi.

14. — « **estr** ». Achtervoegsel om het hoofd, de aanvoerder, de leider of de bestuurder aan te duiden. b. v.:

Armeestro — opperbevelhebber.

Als stamwoord gebruikt men het in estro, estrino, estraro, estrarano, estri.

15. — « **et** ». Is een achtervoegsel dat een begrip verzwakt of verkleint. Met « et » vormt men soms woorden waarvoor men in het Nederlandsch een heel ander woord bezit. b. v.:

monto — berg; monteto — heuvel; varma — warm; varmeta — zoel; ridi — lachen; rideti — glimlachen.

Als stamwoord gebruikt met het in: eta, etulo.

16. — « **id** ». Achtervoegsel om het kind, het jong, de nakomeling of de afstammeling van een mensch of dier aan te duiden. b. v.:

ĉevalo — paard; ĉevalido — veulen; Israelido — Israeliet.

Als stamwoord bekomt men: ido — idaro.

17. — « **ig** ». Is een achtervoegsel dat zich aan alle stamwoorden laat binden, maar dat een werkwoordelijk karakter heeft. Het maakt of brengt in de toestand door het stamwoord uitgedrukt. b. v.:

klara — duidelijk; klarigi — duidelijk maken, verklaren; edzo — echtgenoot; edzigi — tot echtgenoot maken, trouwen.

Met « ig » vormt men overgankelijke werkwoorden. b. v.:

Mi gastigas mian amikon — Ik herberg mijn vriend.

Wanneer men « ig » achter werkwoordelijke stamwoorden gebruikt, heeft het de beteekenis van doen of laten veroorzaken, van hetgeen het stamwoord uitdrukt. b. v.:

veni — komen; venigi — doen of laten komen.

Men gebruikt het na voorzetsels en verbindt het met voor- en achtervoegsels.

Anstataŭgi — vervangen; Kunigi — verbinden.

Men verbindt het ook nog met zelfstandige naamwoorden waar een voorzetsel is voor geplaatst. b. v.:

Begraven — enterigi.

Opmerking. — Saniga heeft de beteekenis van gezond makend. V. B.: Vegetarische levenswijze is gezond — Vegetara vivmaniero estas saniga.

OEFENINGEN — EKZERCOJ.

Verbetering van «Vertaal in Esperanto».

Oef. A. — 1. Sian unuan amon oni ne facile forgesas. — 2. Se mi estus sana, mi estus feliĉa. — 3. Mi vojaĝas en la nova Hispanujo. — 4. Li gajnas multe da mono. — 5. Mi bone ricevis vian leteron, pro tio mi dankas vin. — 6. Mia najbaro havas grandan familion kiu ankoraŭ ĉiujare pligrandiĝas. — 7. Oni militas dum ĉiu deziras pacon. — 8. Multaj pontoj estas eksplodigitaj. — 9. Nuntempe oni apelacias la patriotismon. — 10. Mia amiko studas germanan filologion. — 11. La universala frateco-principo estas la fundamenta ideo de la Teozofio. — 12. Multaj homoj kredas en la reenkarigaĵo. — 13. Danzig estas libera urbo ĉe la Balta maro. — 14. La universala Esperanto Kongreso okazis en Danzig en 1927. — 15. Obeu se ne, mi batos vin. — 16. Kiu faras krimon ne povas eviti sian punon. — 17. La infanoj ludas surstrate. — 18. Multaj junaj viroj estas mobilizitaj kaj tial devas forlasi sian fianĉinon ĉu familion. — 19. Li aĉetis el knabino el la najbaraĵo. — 20. Mi havas la saman fotografadon bruna. — 21. Li vidis multon dum sia vivo.

Oef. B. — 1. En la Danziga problemo Italujo volis repacige interveni inter Germanujo kaj Anglujo. — 2. Estas ne kontestebla fakto ke mi lin realpersona vidis. — 3. Ne rezonu pri tio, kio estas ekster via kono. — 4. Ion tian li ne povas fari, ne elmetante sin al danĝero. — 5. Ĉu vi kredas, ke mi intencas pasigi mian tutan vivon inter kvar muroj. — 6. Estas necese, ke mi aĉetu novan ĉapelan. — 7. La popoloj sin interbuĉas. — 8. La diseco inter la popoloj estas bedaŭrinda fakto. — 9. Mi vidas la eblecon de tia entrepreno. — 10. Mia patro vizitis regionojn, kie ankoraŭ regis primitivaj (praaj) cirkonstancoj. — 11. Mia patrino flegis min kun ama zorgo.

Oef. 2. — Vul in. — Vertaal de tusschen haakjes geplaatste woorden.

Ne povas esti alie ankoraŭ kun la homo, kiu laŭ la aranĝo de sia korpo havas la plej grandan similecon je la fruktomanĝanta simio kaj sekve jam laŭ sia strukturo devas ankaŭ esti fruktomanĝanto. Ni vidas tamen, ke la nuntempa kultura homo kontraŭe — preskaŭ nur en esceptaj okazoj vivas de fruktoj kaj kutime uzas manĝon miksitajn, konsistantajn el viando kaj kreskaĵoj kaj tamen povas vivi kaj ĝia certa grado esti sana. Sed tio ĉi montras nur, ke la naturo zorgis, ke ne tuj pereu ĉiu ekzistaĵo, kiu vivas ne precize laŭ ĝiaj reguloj sed difekto longe ne povas forresti kaj la ĉiam pli grandiĝanta malsanemo kaj korpa denegero de nia gento kiu parte certe dependas de aliaj malĝustaj vivcirkonstancoj, montras kun timiga klareco ke la miksitaj manĝoj tamen ne povas esti la ĝusta. Kio do estas pli proksima ol la reiro al la maniero de vivado, dezirita de la naturo, t. e. al la vegetarismo. Preskaŭ ĉiu buĉata besto estas malsana, la grasigo estas fondita sur agado malsaniga (manko de sangoj kaj graso denegero, la viando sekve estas preskaŭ ĉiam malsana kaj maibonigita; krom tio komenciĝas ĝia putrado, kiam la vivo forlasis la korpon. La homo kultura sekve en efektivo nutras sin per kadavraĵo. Dume la manĝaĵo de vegetarano estas ankoraŭ plena de vivo. Se oni fruktojn kaj grenon elmetas al respondaj influoj, tiam nova vivo naskiĝas el ili. Kaj al ni ŝajnas, ke por la konservado de nia vivo, la plej bone taŭgas nur tia manĝaĵo, en kiu ne mortis ankoraŭ la ĝermo de vivo.

NOVAJ EKZERCOJ.

Oef. 1. — Duid de passende hoedanigheid aan.

La urbo estas La hundo estas La avino estas La ĉevalo estas La floro estas La momento estas La dormo estas La Esperanto-stelo estas La vintro estas La infano estas La koko estas La turo estas

Hoedanigheden:

Ripoziga — fiera — alta — bela — malvarma — maljuna — verda — forta — juna — fidela — mallonga — granda.

Oef. 2. — Geef het overeenstemmend Nederlandsch spreekwoord.

Karesi al iu la barbon. — For de l' okuloj, for de la koro. — Parolo estas argento, oron similas silento. — Kia vivo, tia morto. — Ĵeti polvon en la okulojn. — Al du sinjoroj samtempe oni servi ne povas. — Kun kiu vi festas, tiu vi estas. — Kie fumo leviĝas, tie fajro troviĝas. — Silento estas konsento. — Pli bone malfrue ol neniam. — Ne ĉio brilanta estas diamanto.

Oef. 3. — Vertaal de volgende woorden:

Leesbaar — breekbaar — eelbaar — eerwaardig — lofwaardig — speelplaats — zwijnenstal — gepeupel — gebit — menschdom — vonk — graanzolder — stijgbeugel — vingerhoed — kandelaar — verrijken — zich verrijken.

Oef. 4. — Vertaal in Esperanto.

1 A. — 1.

NAAR LONDEN.

Ik vertrek morgen ochtend te zes uur naar Londen. — Indien gij mee wildet gaan, zou mij dat groot genoegen doen. — Het is geen lange reis. — Ik ga naar Londen om deel te nemen aan het wereldcongres van Esperanto. — Ik zal een week afwezig zijn. — Wij zijn goed op tijd. — Laat ons onze kaarten nemen. — Nu zijn wij in den trein. — Hoe laat komen wij te Oostende aan. — De trein stopt alleen te Gent en te Brugge. — Zijt gij ooit in Engeland geweest? — Het schip vertrekt te tien uur. — Zijt gij bang voor de zee? — Is het geoorloofd hier te rooken. — De wind is goed. — Denkt gij dat er gevaar is? — Vreest gij de zeeziekte niet? — Ik ben ziek. — De zee is in 't geheel niet kalm. — Wanneer komen wij te Dover aan? — Daar moeten wij den sneltrein nemen. — Kwart voor vijf komen wij te Londen aan.

LES 10. — TRADUKO.

1. B. — KERN EN TOEKOMST DER GEDACHTE VAN EEN INTERNATIONALE TAAL.

Alle gedachten, die in de geschiedenis der menschheid een voorname rol moeten spelen, hebben altijd dat zelide gelijkaardig lot: wanneer zij verschijnen, bejegenen de tijdgenooten haar niet enkel met een bijzonder stijfkoppig wantrouwen, maar zelfs met een zekere onverklaarbare vijandschap; de baanbrekers van deze ideeën moeten veel strijden en veel lijdens; men beschouwt hen als gekke kinderachtige, domme en tenslotte zelfs als zeer schadelijke menschen. Terwijl degenen die zich bezighouden met de meest doellooze en onnuttige onzinnigheden, als deze slechts in de mode zijn en in overeenstemming met den gedachtenleur van de massa niet alleen al het goede van het leven maar ook den vereerenden naam van ontwikkelden of nuttige openbare krachten genieten, ontmoeten de baanbrekers van de nieuwe gedachten enkel spottereien en aanvallen. De menschen zijn er over verwonderd «hoe in onzen practischen tijd, zulke domme fantasten kunnen bestaan en waarom men ze niet in een gekkenhuis opsluit».

Lees de geschiedenis van het ontstaan van het Christendom en de verschillende groote gedachten op het gebied van zedeleer, wijsbegeerte en wetenschap. Lees de geschiedenis van de ontdekking van Amerika, de invoering der spoorwegen enz., enz. Es ist eine alte Geschichte doch bleibt sie immer neu. Het is overal hetzelfde.

Vertaling Oef. 3.

Verleden maand vroegen wij wie het gedicht «Preĝo sub la verda standardo» in behoorlijk Nederlandsch kon vertalen. Hierop kregen wij een paar antwoorden binnen, onder andere de onderstaande bewerking.

Alhoewel enkele fouten van maat, ritme en rijm bevattende, toch geven wij het onze lezers als voorbeeld op van werklust.

GEBED ONDER DE GROENE STANDAARD.

Aan U, grootsch en machtig misterie
De meester van het wel en ook van mizerie.
Aan U, bewerker van liefde en waarheid
Die de grondslag van het eeuwige leven verspreid;
Aan U, vertegenwoordiger van het vóór en het tegen
Die U allen in ons hart voelen en wegen,
Voor U die voortbrengt, voor U die heeft geleden
Knielen en bidden wij heden.....!

U schiep een menschheid zoo volmaakt en mooi
 Doch zij bespringen elkaar als een onderlinge prooi,
 Het eene volk valt op wreede wijze het andere aan
 Waar blijft het einde? maak er mede gedaan;
 Oh! wie U ook moogt zijn, geheimzinnige kracht
 Luister naar de stem van hen die dit spel veracht,
 Schenk den vrede terug aan Uwe kinderen
 En tracht de onzinnige machtswellust te verhinderen...!

...

Vereenig de menschen, leg hunne handen ineen
 Leid hen met vreedzame wapens,
 Kristen, Jood of Mahomedaan
 Zijn allen gelijk Gods onderdaan;
 Steeds met het welzijn der menschheid voor oogen
 Ondanks hindernissen, zonder logen,
 Leid ons koppig naar het gewenschte doel
 Wij smeeken U, ruim op die krankzinnige boel.....!!!

...

Antwerpen 7-10-1939. JEVA.

RESPONDOJ DE LA REDAKCIO.

Dem. 1a. — In nr. 2, blz. 6, oef. A. nr. 12, geeft U: «..... 2 meisjes en 3 jongens.....» in Esp. «..... 3 knabinojn kaj 2 knabojn.....»

Resp. 1a. — Wil die fout veranderen, want het zou, zooals U met recht beweert tot het verkeerd gebruiken van plej en pli aanleiding kunnen geven.

Dem. 2a. — Wat denkt U over povoscii, ik vond het in «Idoj de Orfeo?»

Resp. 2a. — Ik vond hetzelfde gebruik van povoscii weer in «Historio de Kristo». Het schijnt mij even onlogisch als scipovi.

Dem. 3a. — In hetzelfde boek vond ik «biz».

Resp. 3a. — Overal vind ik «bis» terug, het foutduiveltje weet hier misschien meer van.

Dem. 4a. — Ik vond er ook nog het woord «delikatulo». Het gaat hier over violen. Ik meende dat ul alleen gebruikt mocht worden als toevoegsel bij personen en diernamen?

Resp. 4a. — Werkelijk, maar ook bij verpersoonlijkingen.

Dem. 5a. — Kunt U mij het vershil doen kennen tusschen povi — scii; ami — sati; voli — deziri; peni — klopodi — provi.

Resp. 5a. — Povi: de macht bezitten om iets te doen; scii: iets machtig zijn. Ami: iemand zeer aan het hart binden, zich sterk aangetrokken voelen tot iemand. Sati: ten eerste naar waarde schatten van iemands eigenschappen. Iemand zeer goed kunnen lijdén.

Deziri: iets volgaarne verwezenlijkt zien. Voli: iets kost wat kost tot de verwezenlijking doordrijven. — Peni: wilskrachtig zijn krachten uitspannen om iets te bereiken. Klopodi: heeft ongeveer dezelfde beteekenis, maar heeft meer betrekking op de uiterlijke handeling om iets te bereiken. Provi: iets aan een onderzoek onderwerpen, om te bevinden of het geschikt is, doelmatig.

Demando 6a. — U vertaalt «kelkajn seĝetojn (kelke da seĝetoj) aldus de keus latend tusschen de twee uitdrukkingen. Bestaat er nochtans geen verschil tusschen?

Respondo 6a. — Volgens Zamenhof bestaat er eenig verschil tusschen multe da — multaj b.v.: Multaj homoj: veel menschen, ieder afzonderlijk beschouwd. Multe da homoj: veel menschen te samen.

Demando 7a. — La mastro ordonis la serviston seli lian ĉevalon. Is «lian» hier geen fout, daar toch het paard van de meester bedoeld wordt?

Respondo 7a. — Sia duidt de bezitting van het onderwerp aan. Uw voorbeeld bestaat uit 2 zinnen, namelijk: La mastro ordonis la serviston: 1ste zin, seli lian ĉevalon i.a.w. ke li (de knecht) selu lian ĉevalon. Li (de knecht) is hier onderwerp in de 2de zin. Het paard is de bezitting niet van de knecht, maar van zijn meester. «Lian» is dus goed gebruikt.

ATENTU PRI LA NOVA ADRESO DE LA REDAKCIO:

«FLANDRA STUDANTO»

Hovenierstraat 63, LEDEBERG (GENT).